

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר



בהתייסדות כ"ק מרזן רבינו הקוזה"ט זיעועבי"א - בנשיאות כ"ק מרזן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

הבית החדש

פרשת מסעי



בית ח' (א-ב)

הר"ד יואל גרינוואלד הי"ו
הר"ד שאול יחזקאל שווארץ הי"ו

חידו"ת לפרשת מסעי

ומצרים מקברים את אשר הכה ה' בהם כל בכור ובאלוהיהם עשה שפטים. יש לפרש הסמיכות - מכת בכורות ואיבוד העבודה זרה שלהם - על פי המבואר במדרש (תנחומא פ' ויצא אות י"ב) כיצד היו העכו"ם עושין תרפים, במיאין אדם בכור, ושוחטים אותו ומולחון אותה במלח ובשמים, וכותבין על ציץ זהב שם טומאה, ומדליקין לפניו נרות ומשתחווים לו ומדבר עמהם בלחש, עיי"ש. ונראה שאם מת להם בכור, ודאי היו יכולים לעשות ממנו תרפים, ומה שמבואר במדרש שהיו שוחטין, היינו בזמן שלא היה להם בכור מת והיו צריכים לתרפים, אז היו שוחטין.

ובזה יש לפרש, ומצרים מקברים את אשר הכה ה' בהם כל בכור, ואם תשאל למה היו ממקברין את בכוריהם, הלא היה להם לעשות מהם תרפים, לכן אמר, ובאלוהיהם עשה ה' שפטים, שכל האלילים והע"ז שלהם נשברו ונתבטלו, ומאחר שהמצריים ראו מה שאירע עם הע"ז שלהם, לא עשו מהבכורים שמתו תרפים, כיון שממילא יתבטלו, ולכן היו מקברים אותם.

(ישמח משה)

וישמע הכנעני מלך ערד וגו', די גמרא זאגט, וואס האט ער געהערט, ער האט געהערט אז אהרן הכהן איז נסתלק געווארן און די ענני הכבוד זענען אוועקגענומען געווארן פון די אידן.

איז מסביר דער תכלת מרדכי אז די עגל ווערט גערעכנט פאר א חטא פאר אהרן הכהן נאר אויב איך גיי נאך די מעשה און נישט לויט די מחשבה, ווייל במחשבה האט אהרן נישט געזינדיגט, ווייל זיין כוונה איז געווען לטובת כלל ישראל כדי זיי זאלן נישט געשטראפט ווערן, האט ער עס גענומען אויף זיך.

אונז טרעפן ווען יצחק אבינו האט געגעבן די ברכות פאר יעקב אבינו האט ער באמת אינזינען געהאט צו בענטשן עשו, אבער במעשה האט ער געבענשט יעקב, קומט אויס אז דעס וואס יעקב איז געבענשט איז נאר אויב איך גיי נאך די מעשה, ווייל אויב איך גיי נאך די מחשבה, האט דאס עשו באקומען.

וועגן דעם ווען עמלק וואס איז געווען מזרע עשו האט געזעהן אז די ענני הכבוד ווערט אוועק גענומען, האט ער פאר שטאנען אז דאס איז געווען אינעם זכות פון אהרן הכהן, איז פון דעם משמע אז דער חטא העגל ווערט נישט גערעכנט פאר א חטא פאר אהרן הכהן, מוז דאך זיין אז מען גייט נאך די מחשבה, אויב אזוי איז דאך יצחק'ס ברכות געגעבן געווארן פאר עשו, ממילא איז ער געווען זיכער מכה די ברכות פון יצחק פאר זיין זיידע עשו אז ער וועט מנצח זיין ביי די מלחמה, איז ער געקומען מלחמה האלטן.